

alle hidtil oprettede Statshusmandsbrug skulde kunne faa Tillægslaan, saaledes at det samlede Beløb bringes op til 12 000 Kr. Jeg maa fraraade denne Ændring, fordi jeg tror, den vil medføre en uligelig Behandling af de tidligere oprettede Brug. De Brug, der er oprettet efter 1917 og maaske ogsaa kort Tid forinden 1917, er oprettet under saadanne økonomiske Forhold, at de er blevet i Forhold til Størrelsen meget dyrere, medens derimod de Brug, der er oprettet i Begyndelsen af dette Aarhundrede, er oprettet for meget smaa Summer, og det vilde være at behandle dem ulige, hvis man satte den samme Maksimumsgrænse for det Laanebeløb, som man ved Tillæget kan bringe Summen op til. Derimod kan jeg tiltræde, at man i Stedet for 1 Mill. Kr. som den samlede Sum for Tillægslaanene sætter 1 250 000 Kr., som der har staaet i tidligere Husmandslove.

Mindretallets Ændringsforslag under Nr. 18 angaaende Driftslaan maa jeg meget bestemt fraraade. Jeg skal ikke her komme ind paa dette Spørgsmaal, men derom henviser til Udtalelser, som jeg tidligere har fremsat vedrørende dette Punkt.

Til § 18 har Udvalget foreslaaet, at der i Stedet for „Jordbrug“ skal sættes „Landbrug eller Havebrug“. Hvis denne Ændring betød, at man nu vilde gaa over til at anvende de Laanemidler, der staar til Raadighed, i lige saa fuldt Omfang til Oprettelse af Havebrug eller Gartnerier som til Landbrug, vilde jeg have mine Betænkeligheder ved denne Ændring. Men denne Paragraf vedrører jo Brugenes Vedligeholdelse, og jeg finder det rimeligt, at der dér bliver sagt, at hvis en Statshusmand ønsker at gaa over til mere gartnerimæssig Benyttelse af sin Jord, saa skal Amtskommissionen ikke være pligtig til at skride ind af den Grund, og under Hensyn hertil har jeg kunnet tiltræde og kan her anbefale, at dette Forslag nyder Fremme. Mindretallets Ændringsforslag Nr. 2 til § 22 maa jeg derimod fraraade.

Med Hensyn til de Ændringsforslag, der er stillet til Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Vilkaar for Bortsalg af Jorder i offentligt Eje, maa jeg meget anbefale Ændringsforslag Nr. 1, men vil fraraade Ændringsforslag Nr. 2. Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen i, at de saakaldte blandede Brug betyder en uheldig Form, og det var bedst at undgaa dem. Naar man vil undgaa dem her, men naturligvis ikke vil afstaa fra den meget heldige Benyttelse af Jord, der bestaar i, at man giver Tillægsgjord til allerede tid-

ligere oprettede Brug — derom er vist alle enige —, saa er der to forskellige Veje at gaa. Man kan sige, at de smaa Brug, der ligger ved Randen af den Jord, som skal udstykket, og som skal have Tillægsgjord, kan overtages af Staten som Jord i offentligt Eje, eller man kan gaa den Vej, at man siger: Jordlovsudvalget faar Bemyndigelse til at sælge Jord paa de almindelige privatrethlige Vilkaar til disse smaa Brug, der er saaledes beliggende, at de kan modtage en Tillægsparcel. Der er da ogsaa her stillet Forslag om at gaa begge Veje. Jeg mener, at den rigtige Vej at gaa er den, Udvalgets Flertal har foreslaaet, nemlig at der sælges Jord af den Jord, der er under Jordlovsudvalgets Administration, til de bestaaende Brug og ikke det modsatte: at Statens Jordlovsudvalg overtager de nu bestaaende private Brug efter en Vurdering af Bygningerne sammen med den officielle Jordvurdering. Denne Vurdering vil nemlig meget ofte medføre, at de paagældende smaa Brugere ikke kan være tjent med at afstaa deres Jord til Staten til en saadan Pris, mange af dem vil være saaledes stillede, at de overhovedet ikke er i Stand til at gøre det, deres Gældsforpligtelser kan maaske overstige Vurderingssummen for Jord og Bygninger; ved at stille en saadan Fordring vil man derfor meget ofte hindre, at det finder Sted, som vi netop alle sammen ønsker at fremme. Jeg tror at turde sige, at af al den Anvendelse, der gøres af denne Jord til Udstykning, er der ingen, der er bedre end at anvende den som Tillæg til alt bestaaende Brug, hvor det kan lade sig gøre.

Naar det ærede Medlem Hr. Olufson nu gjorde den Indvending mod Flertallets Ændringsforslag, at Jord, som een Gang er i offentligt Besiddelse, maa ingen Sinde gaa ud derfra igen, maa jeg dertil bemærke, at denne Opfattelse kan jeg aldeles ikke billige. Jeg tror ikke, at det er heldigt at fastlægge en saadan Grundregel, at Jord, der een Gang er kommet i offentligt Eje, ikke maa gaa ud deraf igen, lige saa lidt som det modsatte: at Jord, som er i privat Eje, aldrig maa gaa over i offentligt Eje. Jeg tror, man skal være varsom med at fremsætte en saadan Hovedregel. Men selv om det ærede Medlem vil hævde den nævnte Regel, ser jeg ikke, at den vil forhindre ham i at give sin Tilslutning til Flertallets Forslag. Thi den Jord, som Jordlovsudvalget sælger til dette meget nyttige Formaal, bliver betalt til Dagens Pris, og det Beløb, som gaar ind i Jordfonden, vil blive anvendt til at købe Jord et andet Sted. Jorden i